

Inhoudsopgave

Studie ter verbetering van de kennis betreffende
gedecoreerde wandtegels die lijken product te
zijn van Haarlemse nijverheid in de 17^e eeuw.

- 05 Proloog
- 07 Voorwoord
- 08 Verklaring gebruikte afkortingen
- 09 Inleiding
- 11 Harmen Pieterszn 1570?-1581? Locatie niet bekend
- 11 Cornelis Hendricksz Vroom 1560?-1577. Locatie niet bekend
- 11 Adriaen Bogaert 1562-1568 'De Witte Valck' 'bij de groote Houte Bruggen'
- 15 Hendrik Gerritszn 1560?-1570? + Cornelis Lubbertsz 1571-1601? Oude Gracht/hoek Kleine Houtstraat?
- 17 Jan Jansz 1569?-1605 en Cornelis Jansz 1605-1630, pottenbakkerij 'De drie Potjes', Burgwal 27
- 19 Ijsbrant Borritszn 1578-1620 pottenb. + Jan Nanningxz 1605?-1630? Burgwal/hoek Witte Leliestraat
- 21 Hans Bernaert Vierleger 1598-1612/13 + Lijntgen Vierleger 1612/13-1621, Burgwal 40 E
- 27 Jan Versluys 1621?-1642 Jacob Janszn Versluys 1642-1660 + Maritge Versluys 1660-1664?
Burgwal 58 hoek Hagestraat F
- 31 Gerrit Janszn en Wouter Dirx 1598-1613 + Claes Henricqszn van Assendelft 1613-1620? +
Jan P. Olthoff/wed. Duyffgen Steffens 1620?-1649? + Cornelis Laurents Lockesteijn 1651-1654/55 +
Gijsbrecht Verstraeten 1655-1656 + Jacob Janszn Versluys 1656, Bakenessergracht/hoek Zakstraat
- 35 Gijsbrecht of Willem Janszn Verstraeten 1653-1655? Korte (Scheepmakers-)dijk
- 37 Willem Janszn Verstraeten 1625-1642 H + Gerrit Willemszn Verstraeten 1642-1663, Oude Begijnhof
- 49 Willem Janszn Verstraeten 1642-1656 + Jacob P. van der Kindt 1656-1682 + Pieter van der Sluys 1682-1692,
Spaarnwouderstraat thv de Sleutelstraat J
- 54 *Jacob Pietersz van der Kindt verbeeldt het Hemelse Keizerrijk*
- 61 Karel de Kooninck 1695?-1711, Korte Spaarne

2022 C 1447

- 61 Werknemers waarvan nog niet bekend is bij welke plateelbakkerij zij in dienst waren
- 65 Gilde
- 67 Plateelbakkersknechtenrekest
- 69 Wandtegelleveringen naar buiten de stad
- 67 Wandtegelleveringen van elders
- 69 Grondstoffen
- 71 Voorbeeld inventaris bij een plateel- en tegelbakkerij ('Rouaen' te Delft op 27 juli 1623)
- 71 Voorbeeld van tegoeden bij een plateelbakkerij ('De Porceleyn Bij' te Delft op 19 nov. 1679)
- 71 Rapportage van vier wandtegelvondsten
- 80 Bijzonder aardewerk
- 84 Bronnen

Proloog

Dit onderzoeksverslag is een eerste stap op weg om de Haarlemse wandtegelpductie te leren kennen waarbij onder meer overeenkomsten tussen de decors gebruikt voor plateel zowel als tegels een rol spelen.

Met name de registratie van enige duizenden tegels, tegelfragmenten en plateel die via archeologische inspanningen zijn veilig gesteld waren bijzonder nuttig. Dankzij Theo Bottelier zijn deze uit de maar liefst duizend kisten met vondstmateriaal gefotografeerd en van object- en vondstgegevens voorzien. Een op deze schaal helaas zeldzame prestatie.

Dingeman Korf legde een grote interesse aan de dag voor met name de Haarlemse vondsten. De uiterst nauwkeurige registraties onder meer dankzij zijn tekentalent zijn voor deze publicatie tot in de finesses geraadpleegd en leidden tot aanvullende toeschrijvingen.

Een recent uiterst grondig onderzoek naar de productie van Amsterdamse tegels in de 17^e eeuw kon ik als referentie benutten ter identificatie van mogelijk Haarlemse productie (037). Daartegenover staat een zeer beperkte kennis van bijvoorbeeld het Delftse oeuvre dat ongetwijfeld ook in Haarlem op de markt kwam.

De recente kostbare restauratie van de tegelwanden in de Waalse kerk, de Oude Bavo, de herstelde schouwen in het Vrouwe- & Antonie Gasthuys en de permanente presentatie van de 'tegelschat' van de Gierstraat duiden op de stijgende waardering voor dit Haarlemse erfgoed. De opzet van dit verslag is om zo dicht mogelijk bij de Haarlemse tegelschilder en -bakker te komen. Ik meen dat het regelmatig gelukt is, maar ik laat de conclusies graag aan de lezer over. Intrigerend en discutabel.

Peter Sprangers